

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник наукових праць
Рівненського державного
гуманітарного університету

**Актуальні
проблеми
сучасної
філології**

МОВОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Випуск XVIII

*Наукові записки
Рівненського державного
гуманітарного університету*

Рівне–2010

ББК 81 Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету.
А 43 Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії.
4 Вип. 18. – Рівне: РДГУ, 2010. – 265 с.
УДК
811.161.2

У збірнику, присвяченому 70-річчю видатного сучасного вченого-лінгвіста, академіка АН ВШ України, доктора філологічних наук, професора Каленика Федоровича Шульжука, вміщено статті науковців Рівненського державного гуманітарного університету та інших провідних вишів України з актуальних проблем граматичної будови української мови. У полі зору дослідників питання синтаксису, морфології, лексикології, мовної освіти тощо.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів філологічних факультетів, учителів української мови.

Редакційна колегія:

Головний редактор	Шульжук Каленик Федорович , доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету, дійсний член Академії наук вищої школи України
Заступник головного редактора	Степанова Ольга Іванівна , кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету

Члени редакційної колегії:

1. **Архангельська А.М.**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального мовознавства та славістики Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету.
2. **Вихованець І.Р.**, член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту української мови НАН України (м. Київ).
3. **Вокальчук Г.М.**, доктор філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
4. **Загнітко А.П.**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Донецького національного університету.
5. **Кірілкова Н.В.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
6. **Кузьмич О.О.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
7. **Мандрик Н.В.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри методики викладання та культури української літератури Рівненського державного гуманітарного університету.
8. **Мірченко М.В.**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.
9. **Тищенко О.В.**, доктор філологічних наук, професор, проректор з наукової роботи Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету.
10. **Шкарбан Т.М.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
11. **Шульжук Н.В.**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри методики викладання та культури української мови Рівненського державного гуманітарного університету.

Упорядник: Степанова О.І.

Друкується за рішенням вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 10 від 30.04.2010 р.)

Адреса редакції: 33000, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12. Рівненський державний гуманітарний університет.
(вул. Остафова, 31; кафедра української мови)

10. Методика викладання української мови в середній школі / За ред. С. Х. Чавдарова і В. І. Масальського. – К. : Рад. школа, 1962 – 372 с.

11. Палей І. Р. Очерки по методике рус. языка : Пособие для студентов пед. институтов и учителей /

Палей І. Р. – М. : Просвещение, 1965. – 312 с.

12. Хом'як І. М. Лінгво-методичні засади навчання орфографії української мови в основній школі : Дисертація... докт. пед. наук / Хом'як І. М. – К, 2001. – 415 с.

SUMMARY

The article analyses the formation of skills among the secondary school 6-7 th form pupils towards approaching exercises both in theory and practice. The system of assignments is selected in the manner of gradation of the succeeding one-by-one assignments.

УДК 811.161.2'367

Наталія КОВАЛЬЧУК

СИМВОЛІКА ЗНАКІВ ПУНКТУАЦІЇ В ЕЛЕКТРОННІЙ ПИСЬМОВІЙ МОВІ

У статті розглянуто питання вживання пунктуаційних знаків у електронній письмовій мові; зазначені основні пунктуаційні правила, дотримуючись яких можна значно поліпшити сприйняття друкованих текстів.

Ключові слова: пунктуаційні знаки в електронній письмовій мові, смайл, пунктуаційні правила.

Будь-який предмет у всесвіті, будь-яка його якість або ознака може стати знаком. Знак – мінімальний носій мовної інформації. Сукупність знаків утворює знакову систему, або мову.

Але знаком може бути все що завгодно, наприклад: мох на дереві може бути знаком наряду на північ, зморшки на лобі – знаком поганого настрою, слово “мама”, написане на дошці, – це знак мами кожному з нас.

Основу будь-якої знакової системи складає знак. Знакові системи – це, наприклад, мови, системи дорожніх знаків на дорозі, нагороди, що вручаються героям, математичні формули тощо [4].

Символам належить величезна роль: суспільство не змогло б існувати без символів у всіляких їх проявах. А головне, що люди продовжують створювати все нові символи й надавати їм нових значень. І це природно, адже це найбільш ефективний шлях розвитку цивілізації.

Неможливість використання в письмовій комунікації невербальних засобів – міміки, емоцій, жестів, інтонації – робить популярними символи, названими «смайликами» або «емотиконами» (це послідовність символів, що відображають емоційний стан відправника). Смайли – це ще один спосіб компресії. Взагалі пунктуація в «текстинзі» (мові електронної мережі) досить умовна, деколи коми й крапки відсутні, і одержувачеві потрібно дешифрувати мовний потік, оскільки існують бар'єри декодування, які виникають між автором тексту та його реципієнтами, що частково можна зняти завдяки емотиконам (смайлам).

Думка про те, що вивчення культури письма можливе через текст, висловлювалася багатьма дослідниками (Е. Сепіром, Ю. Степановим, Н. Арутюновою та ін.).

Письмова мова зазнала істотних змін на шляху від епістолярного жанру минулих століть до сучасної

комунікації, опосередкованої комп'ютером і мобільними засобами зв'язку, проте зміст письмового мовного твору, як і раніше, визначається його діяльністю метою, такою як емоційна дія і взаємодія, управління діяльністю, запит і передача інформації, збереження інформації і письмовий вираз творчого потенціалу людини.

Отже, актуальність нашого дослідження полягає в тому, що поява електронного комп'ютерного листування і розмовного спілкування без прямого контакту пов'язана з потребою передачі на письмі емоцій, жестів, міміки, що сприяло виникненню смайлів.

Завдання статті:

– окреслити особливості вживання пунктуаційних знаків у електронній письмовій мові;

– визначити основні пунктуаційні правила, дотримуючись яких можна значно поліпшити сприйняття друкованих текстів.

Смайл, як символ ("smile" (англ.) – усмішка) або емотикон ("emoticon" (англ.) – акронім "emotion" і "icon": емоція, піктограма) – це піктограма, складена з рядкової послідовності знаків листа (букв, цифр, знаків пунктуації і так далі). Смайл не залежить від мови й не підпорядковується його граматичним правилам, будучи поняттям наднаціональним (так само, як інші піктограми, гримаси й жести, з якими тісно пов'язаний). На відміну від скорочень (в т. ч. і міжнародних), смайл ніколи не походить від слів, а, як правило, є спробою графічного виразу ключового поняття. Одне з основних (але не єдиних) призначень смайла – вираження в листі невербальної інформації (емоцій), переданої в усній мові мімікою і інтонацією. Окремі смайли виражають конкретні поняття, будучи синонімами відповідних слів, або займає проміжне положення [3].

Підсумовуючи багатотисячову історію писемності й поліграфії, можна відмітити, що вона неухильно

розвивалася у бік збільшення як числа, так і різноманітності функцій уживаних знаків – цьому сприяло вдосконалення способів представлення інформації, а ускладнення людської діяльності й поява нових її форм приводило до виникнення нових категорій письмових знаків, що з'являлися як відповідь на потребу в новому вигляді інформації.

Перші смайли виникли в англomовному середовищі 70-х рр. у глобальних комп'ютерних мережах (переважно в середовищі UNIX), як спроба передачі користувачами комп'ютерної пошти свого емоційного відношення до написаного за допомогою знаків, доступних при наборі комп'ютерного повідомлення. Базовими смайлами, що започаткували безліч похідних, є символи ":-)" і ":-(", що позначають позитивний і відповідно негативний настрій. Ці перші символи та їх похідні домінують до цього часу, не дивлячись на те, що пізніше з'явилися смайли іншого походження [2].

Можна виділити два основних різновиди смайлів: смислові й інтонаційні.

Смислові смайли є звичайними умовними позначеннями й стисло передають різні поняття (об'єкти, процеси, властивості). Такі смайли використовуються достатньо рідко й у специфічних випадках, переважно, коли життєво важлива компактність викладу або для уявлення в замаскованій формі етично спірних, образливих висловів.

Інтонаційні смайли виражають емоційний стан того, хто пише та його відношення до написаного. Вони не позначають ніяких вербальних понять і є письмовим аналогом міміки, жестів і інтонації при розмовній мові. Використовуються вони значно частіше смислових.

Слід відмітити, що зовні схожі смайли можуть існувати в обох категоріях одночасно й при цьому мати як схожі, так і різні значення.

Більшість смайлів має ключовий елемент, що повторюється, число повторів якого пропорційно величині емоції або масштабу згадуваного явища. За етимологією смайли – піктограмами об'єктів, що зображуються або асоціюються, в різних проекціях, поверненими під різними типовими кутами. Після відновлення первинної орієнтації, графічна схожість, як правило, виявляється більш-менш очевидною [1].

Більшість людей, непричетних до комп'ютерних мереж, не мають уявлення про те, що таке смайли й у чому полягає їх роль в мові. Більше того, через консерватизм, властивий деяким аспектам розвитку мови, багато людей, навіть знайомих із цим поняттям, вважають смайли надмірним короткочасним модним віянням, що розвивається паралельно з основною мовою і не приносить істотної користі. Періодично зустрічаються думки про те, що смайли "засмічують" мову, роблячи її примітивнішою і "відучують" людину, що

активно застосовує їх у листі, від уміння виражати звичайними словами те ж саме, що передають смайли. Нам такий підхід представляється абсолютно помилковим і вкрай недалеким.

Смайлики ("усмішки") – міцно ввійшли до нашого життя і тепер уживаються далеко не тільки в електронних засобах спілкування. Їх уже можна зустріти в газетах і журналах, на плакатах і навіть в літературних творах. Причому ще декілька років назад, використовуючи в статті цей термін, доводилося пояснювати, що ж це таке, супроводжуючи пояснення проханням повернути голову на 90 градусів, щоб в значку, що складається з таких знаків пунктуації, як :-), читач раптом несподівано для себе побачив усмішку, а не двокрапку й тире з дужкою.

Не дивлячись на свою революційність і авангардність, смайлики можна розглядати як дещо модифіковані театральні ремарки. У Інтернеті, в електронній мові прийнято спілкуватися швидко, але оскільки часто немає часу пускатися в довгі словесні описи, щоб виразити відчуття, що охоплюють, користувачі застосовують короткі поєднання стандартних символів. І дійсно, навіщо писати ремарку, типу: *я був шалено здивований, але потім зрозумів сенс твоєї фрази, після чого вибухнув хрипким реготом*, коли можна просто поставити один за одним два смайлика – 8-O ;-D. Коли потрібно щось швидко сказати або відповісти, зовсім ні до чого «розмазувати» текст на декілька екранів, щоб дати зрозуміти романтичність або юмористичність моменту, досить просто поставити ;-* або ;-).

Існує ще символ сарказму, який можна ставити замість традиційного смайлика в текстових документах або електронній пошті. Знак, що отримав назву SagcMark, є спіраллю з крапкою всередині, якщо цього не знати, його можна сприйняти за звичний символ «@», який поширений в мережі.

Швидко навчити письменності неможливо. Якщо є бажання, тоді з часом спілкування в мережі можна поліпшити свою письменність, як і швидкість друкування на клавіатурі. Ми говоримо лише про деякі прості дії, дотримуючись яких можна значно поліпшити сприйняття друкованих текстів.

Пропуски між розділовими знаками

Більшість із користувачів-початківців ніяк не можуть розібратися з використанням пропусків до й після розділових знаків. Ось наочний приклад:

Здрастуйте!Пише Вам дівчина Віра,із Києва . Я знову одна . :(

Порадьте, як мені знайти знайомих через Інтернет?

Здавалося б, орфографічні й пунктуаційні помилки в тексті відсутні, але його написання абсолютно не має вигляду. Куди краще текст виглядав би так:

Здрастуйте! Пише Вам дівчина Віра, із Києва. Я

знову одна. :(Порадьте, як мені знайти знайомих через Інтернет?

У друкарському тексті розділові (окрім тире) знаки завжди слідуєть за словом без пропуску, а після розділового (окрім дефіса) знаку завжди ставиться пропуск. Стежачи за розстановкою пропусків, вже через декілька днів можна навчитися розставляти їх, не замислюючись над цим. Це істотно поліпшить сприйняття текстів.

Безліч розділових знаків

Є такий знак, який називають «багатокрапка». На жаль, не всі пам'ятають із шкільного курсу другу назву даного знаку – «три крапки», і зловживають кількістю крапок. На клавіатурі немає кнопки «багатокрапка» (хоча такий єдиний символ у комп'ютерних шрифтах присутній). Цей знак потрібно ставити потрібним натисненням крапки. Причому, саме потрібним, і ніяк не більше!

Часто в Інтернеті можна зустріти подібні тексти:

Я не знаю, що мені робити..... Я думав.. Багато думав.... І так нічого й не придумав.....

Якби автор знав, що «багатокрапка» – це «три крапки», його повідомлення виглядало б краще й мало б відповідне сприйняття.

Я не знаю, що мені робити... Я думав... Багато думав... І так нічого й не придумав...

До речі, часто початківці-письменники мережі зловживають цим знаком. Довга пауза має значення тільки в тому випадку, якщо її є з чим порівнювати. Крапка – цілком достатній розділовий знак для визначення закінчення думки.

Я не знаю, що мені робити. Я думав. Багато думав... І так нічого й не придумав.

Схоже зловживання часто зустрічається зі знаками оклику й питання:

Допоможіть!!!!!!!!!!!!!! У мене комп полетів!!!!!! Що робити??????????

Як правило, в будь-якому форумі вам набагато швидше й більш охоче дадуть відповідь на таке повідомлення:

Допоможіть! У мене комп полетів! Що робити?

У будь-якої людини велику симпатію викликає той, хто не прагне розширити своє проблемне питання до світового масштабу і не привертає до себе увагу тривалим натисненням кнопок <Shift>+<1>.

У крайньому випадку, можна використовувати три знаки оклику підряд, але ніяк не більше (і не два). Три знаки оклику означають дуже гучний вигук. Вони

будуть доречні, наприклад, якщо ви захочете показати радісний крик на всю околицю: «Ур-р-р-ра!!!».

У випадку зі знаком питання справи йдуть інакше. Послідовність із трьох символів «???» – неправильна. Замість неї потрібно використовувати знак питання і знак вигуку «?!»:

Замість гучного «Що???» треба писати «Що?!».

Крапки після дужок

Часто утруднення викликають розділові знаки до й після дужок. Перед дужкою, що закриває, ставлять крапку, яка зовсім не потрібна. Наприклад:

Краще б мій старий комп'ютер (Той, який я подарував молодшій сестрі.) залишився зі мною. Тоді б мені не довелося купувати новий (адже мій згорів.)

Пропозиція в дужках, по суті, не є пропозицією, так що ні починати його з великої букви, ні закінчувати його крапкою не потрібно. Розділовий знак, якщо він потрібний, ставиться після дужки, оскільки відноситься до пропозиції, усередині якої була відкрита дужка. Потрібно писати приблизно так:

Краще б мій старий комп'ютер (той, який я подарував молодшій сестрі) залишився зі мною. Тоді б мені не довелося купувати новий (адже мій згорів).

Розділові знаки без різноманітності

У письмовій мові використовується безліч розділових знаків, і правильна їх розстановка – справа складна. Часто люди забувають про такі прості знаки, як дужки, тире й двокрапка (замінюючи їх комами). Адже визначити місце, де ці знаки потрібно ставити в реченні, досить просто. Набагато простіше, ніж визначити, чи потрібно ставити кому.

Отже, щоб навчитися правильно писати в електронних носіях інформації, потрібно багато практикуватися. І розпочати вдосконалення варто з правильної розстановки розділових знаків в своїх електронних листах, діалогах ICQ і повідомленнях на форумах. Варто пам'ятати декілька простих правил, перерахованих вище.

Перспективним вважаємо подальше дослідження ефективності вживання знаків пунктуації в електронній писемній мові та їх повної класифікації.

ЛІТЕРАТУРА

1. <http://bestsmileys.ru/article1.htm>
2. <http://soleil.nm.ru/SED.html>
3. <http://ukrfaq.narod.ru/ru/net/fidonet/ssd.htm>
4. <http://vyacheslav-moiseev.narod.ru/PhilosScience/Textbook/Semiotics.htm>

SUMMARY

In the article the question of the use of punctuation signs is considered in an electronic writing language; basic punctuation rules are marked, adhering to which it is possible considerably to improve perception of printing texts.

ЗМІСТ

Вітаємо з ювілеєм!	3
Труш Т.М. Слово вчителя.....	4
Розділ І. Актуальні проблеми синтаксису	6
Гуйванюк Н.В. Складносурядні речення ускладненої структури	6
Кульбабська О.В. Класифікаційні параметри простого неелементарного речення в синтаксичній концепції К.Ф.Шульжука	11
Кузьмич О.О. Імплицитні елементи в структурі складного речення	15
Шкарбан Т.М. Засоби стислості структури складних конструкцій з однорідною супідрядністю	18
Волощук Р.М. Зовнішні синтаксичні актуалізаційні категорії речення.....	21
Давнюк С.В. Особливості семантики складних сурядно-підрядних конструкцій в українській мові	24
Ричагівська Ю.Є. Типи семантико-синтаксичних відношень у складному реченні віршованого жанру	27
Каленич В.М. Адвербіальні синтаксеми у двоскладних реченнях з одновалентними дієслівними предикативами	32
Щербачук Н.П. Імплицитність – експліцитність синтаксем у простих реченнях-репліках діалогічних єдностей типу питання-відповідь	36
Пітель В.І. Незакінчені речення: проблема синтаксичного аналізу.....	40
Пацаранюк Ю.М. Синтаксичні конвергенції як форма реалізації іронії у структурі речення.....	43
Межов О.Г. Орудний відмінок як основний морфологічний варіант інструментальної синтаксеми.....	46
Роїк О.Ю. Семантична нівеляція порівняльних сполучників у структурі складнопідрядних речень.....	50
Костусяк Н.М. Формально-синтаксичні та комунікативні ознаки знахідного відмінка іменників.....	55
Розділ ІІ. Проблеми мовознавчих теорій.....	60
Загнітко А.П. Сучасні класифікації концептів: теоретичний і прикладний аспекти	60
Архангельська А.М. Еталон та анти-еталон чоловічої краси у дзеркалі української мови	67
Мединська Н.М. Проблема предметних та ознакових слів у сучасній лінгвістиці: семасіологічний аспект.....	71
Воробйова Л.М. Слово та його значення: психолінгвістичний аспект	74
Пальчевська О.С. Просторово-орієнтаційний код в українській фразеології.....	78
Войцешук Л.А. Синергетика мови як вияв її духовної сутності в лінгвофілософських концепціях вітчизняних учених.....	81
Бобрикова Ю.В. Мовні реалії та проблеми перекладу	86
Розділ ІІІ. Актуальні питання культури мовлення	90
Єрмоленко С.Я. Культура мови і мовні ідеали суспільства.....	90
Сюта Г.М. Поетичне слово-образ як знак української культури	94
Весельська Г.С. Нові явища у функціонуванні єдналих сполучників в українській літературній мові на початку ХХІ століття	97
Шульжук Н.В. Молодіжний жаргон як лінгвосоціальне явище.....	101
Желязкова В.В. Стилїстичні засоби вираження оцінки у сучасному політичному дискурсі ЗМІ України.....	106
Вокальчук Є.Л. Культурно мовні проблеми спортивного теледискурсу	110
Розділ ІV. Актуальні проблеми лексикології	114
Вокальчук Г.М. Українська індивідуально-авторська неологія та неографія: стан і перспективи	114
Шульга Т.А. Семантико-синтаксичні прийоми створення комізму	118
Адах Н.А. Оказіональні іменники зі значенням конкретної предметності в поетичному словнику Василя Барки	121
Гаврилюк Н.В. Особливості еволюції індивідуально-авторської лексичної номінації в поезії неокласиків	124
Тимочко О.Б. Основні тенденції у словотворчій практиці поетів-дисидентів 60-70-х років ХХ ст.	127
Тиха Л.Ю. Метафора Марії Матіос: семантичні типи та синтаксичні особливості їх реалізації (на матеріалі малої прози).....	130

Степанова О.І. Проблеми унормування та стандартизації наукової термінології.....	134
Дзюба М.М. Специфіка процесу апелятивзації у сфері наукової термінології	137
Шевчук Т.Б. Запозичені лексеми на позначення осіб, які займаються фінансово-економічною діяльністю в сучасних засобах масової інформації.....	141
Кірілкова Н.В. Фольклоризми у повістях Миколи Вінграновського	145
Панцьо С.Є., Лісняк Н.І. Складні слова як засіб емотивності у поезії Д. Павличка.....	149
Розділ V. Актуальні питання лінгвістики тексту, історії української мови, топонімики, діалектології.....	153
Сікорська З.С. Прийменникові конструкції як вада професійного мовлення.....	153
Олексієвець Л.С. Функціонально-стилістичні особливості тексту офіційно-ділового стилю	159
Карчевська О.Р. Мовна організація портрета людини в українській прозі 20-30 років ХХ ст. (на матеріалі повістей Б.Антоненко-Давидовича	164
Бирик С.П. Розмовно-діалогічна мова в художній оповіді (на матеріалі творів Григора Тютюнника	167
Мялковська Л.М. Конкретно-чуттєвий компонент у мовотворчості І.Нечуя-Левицького	171
Пітель В.М. Народна етимологія і суміжні мовні явища	175
Мандрик Н.В. Народне розмовне джерело як матеріал художньої творчості в Україні 17-18 ст	179
Бісовецька Л. А. Відіменний словотвір дієслів за допомогою суфікса <i>-и-</i> в українській мові: історія і сучасність.....	183
Бачкур Р.О. Лінгвістична типологія назв тварин як твірної бази в українській мові.....	187
Каленюк С.О. Топоніми як ваговий шар ономастичного простору у творах Уласа Самчука.....	192
Джочка І.Ф. Лексико-семантична типологія іменників з кількісним значенням (на матеріалі гуцульських говірок).....	195
Кисіль К.С. Семантика номінативних знаків глутонімії (на матеріалі словника «Арго нововижівських кожухарів на Волині» Й.Дзензелівського).....	201
Лавренчук М.В. Питання системного дослідження матеріальної лексики західно-поліських говірок	205
Розділ VI. Актуальні проблеми зіставного мовознавства.....	210
Даниленко Л.І. Становлення лінгвокогнітивної парадигми в чеському мовознавстві.....	210
Погрібна Т.А. Комунікативно-прагматичні особливості чеських народних прикмет	213
Кондзеля О.С. Засоби комізму в польському художньому дискурсі (Katarzyna Grosnowa «Nigdy w zygii!» і «Serce na temblaku»).....	217
Філь О.М. Культурноспецифічні слова у ролі запозичень в етнічних мовних картинах світу (на матеріалі української та польської мов)	222
Семагин Т.С. Реконструкція слів-імен концептів <i>прекрасне/потворне</i> в англійській та українській мовах.....	224
Яскевіч Ю.В. Етимологічний аспект аналізу концепту <i>страх</i> в англійській, українській та французькій мовах	228
Бісовецька Т.В. Реконструкція номінацій соціального статусу людини тематичного поля «Сімейні стосунки».....	232
Дутчак Н.М. Демінутивна семантика у сфері дієслова.....	236
Розділ VII. Актуальні проблеми мовної освіти	240
Хом'як І.М. Орфографічна культура писемного мовлення.....	240
Лещенко Г.П. Комунікативні завдання у системі вивчення морфології у 6-7 класах загальноосвітніх шкіл	243
Златів Л.М. Засвоєння основних способів підвищення інформативності тексту студентами-філологами	250
Антончук О.М. Психологічні умови формування орфографічних умінь і навичок в учнів 6-7 класів	254
Ковальчук Н.П. Символіка знаків пунктуації в електронній письмовій мові.....	257

Наукове видання
Збірник наукових праць
Актуальні проблеми сучасної філології
Мовознавчі студії
Випуск XVII

Упорядкування та наукове редагування
Степанова О.І.

Технічний редактор
Литвак А.М.

ББК 81 Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету.
А 43 Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії.
4 Вип. 18. – Рівне: РДГУ, 2010. – 265 с.
УДК
811.161.2

Здано до набору _____ . Підписано до друку _____
Формат 70x100¹/₁₆.
Папір офсетний. Друк на ризографі.
Гарнітура Times New Roman Cyr.
Умовн. друк. арк. 8.0.
Тираж 300 прим. Зам. 57/1.

Видавничі роботи: редакційно-видавничий відділ РДГУ
33000, м. Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет.
Адреса редакції: м. Рівне, вул. Остафова, 31; кафедра української мови